

holde. Forskellen mellem de to Forfatninger kan jo i størst Korthed betegnes saaledes, at efter Forfatningen af 1866 kan intet blive til Lov og ingen Penge gives ud, medmindre begge Ting ere enige med Regeringen, medens det ifølge Forfatningen af 1885 er tilstrækkeligt, at et af Tingene er enigt med Regeringen. Jeg haaber, at den sidste Forfatning ikke skal blive den endelig gældende. Men naar man, som det viser sig fra helt modsatte Sider med saa haardnakket Udholdenhed kæmper for, at dette virkelig skal blive Landets Forfatning, saa er det maaske ikke udelukket, at disse forenede Kræfter tilsidst kunne vise sig at være de stærkeste.

Til at gaa ind paa Detaillerne i Forslaget har jeg ingen Grund. Den ærede Konseilspræsident har fremsat nogle kritiske Bemærkninger om de enkelte Paragraffer, hvilke Bemærkninger jeg til Dels erkender for rigtige. Men paa den anden Side maa jeg hævde, at han for saa vidt rammer uden for Sagen, som det maa anses for at være fuldstændig umuligt overhovedet at skrive Forfatningsparagraffer, mod hvilke der ikke kan opkastes en eller anden saadan Indvending. Hvad angaar Affattelsen af § 49, da er den jo ganske klar og simpel; der kan ikke være nogen Tvivl om, at Meningen simpelthen er den, at provisoriske Finanslove ikke maa udstedes. Der ligger heri ingen Tanke om at foretage nogen Forandring i, hvad der kan betegnes som legitim administrativ Praksis, hvilket jo ogsaa fremgaar af Paragraffens Ordlyd, som slutter sig saa tæt som muligt til Grundlovens nuværende § 49. Paa den anden Side er det indlysende, at naar der afholdes en Udgift, som ikke har Hjemmel i en regelmæssig vedtagen Finanslov, Tillægsbevillingslov eller midlertidig Bevillingslov, saa er dette en Udgift, som Administrationen afholder paa sit eget Ansvar og med Bevidsthed om, at senere Hjemmel muligvis ikke vil kunne opnaas. I saa Henseende forbliver Forholdet aldeles uforandret, som det er nu. Ligeledes kan jeg ikke se rettere, end at de Indvendinger, der gøres mod Affattelsen af § 48, i Virkeligheden ikke have synderlig Vægt. Man kan sige — og det er den Indvending, som navnlig blev fremført i Fjor — at det staar jo ethvert af Tingene frit for at forkaste Forslaget om den midlertidige Bevillingslov. Det er ganske rigtigt. Der er altsaa i den Affattelse, som § 48 her fremviser, ikke nogen absolut Garanti, ikke nogen saa at sige logisk Nødvendighed for, at der ved Finansårets Udløb vil være tilvejebragt en mid-

lertidig Bevillingslov, saafremt den regulære Finanslov ikke er vedtagen. Men praktisk set vil dette blive Resultatet. Det staar for mig som ganske utvivlsomt, at naar efter den Strid, der har været ført om den midlertidige Bevillingslov, mod hvilken man forhen har indvendt, at den ikke havde grundlovmæssig Hjemmel, naar, siger jeg, den nu bliver optagen i Grundloven, og dens Indhold fastslaaet i bestemte Udtryk, saa er der hermed umiddelbart givet en Bevillingsforskrift, som skal gælde i det Tilfælde, at en ordinær Finanslov ikke er vedtagen, og efter min Opfattelse vil det da ikke komme til at foreligge, at noget af Tingene skulde vægre sig ved at vedtage den midlertidige Bevillingslov. Indvendingen har efter min Opfattelse nærmest kun formel Betydning. At omvendt Forslagsstillerne have valgt denne Affattelse af § 48, ligger, om man vil, ogsaa i formelle Hensyn, nemlig i Ønsket om at holde sig i Formen saa tæt op til Grundloven af 1866 som muligt. Vi kunde vel nok have fundet en anden Form, men man har netop ønsket at gøre saa faa Afvigelser som muligt fra den en Gang gældende Forfatningslov. — Jeg tror altsaa, at de Indvendinger, som ere fremførte, i Virkeligheden ikke have nogen væsentlig Betydning. Det afgørende er derimod, om Regeringen føler sig opfordret til at yde en aktiv Medvirkning. Jeg har sagt, at det synes mig utvivlsomt, at en Højregering vil have lettest ved at bringe Forfatningsforholdene i Orden; men det er ikke umuligt, at det vil blive vanskeligere for en ny Højregering end for den nuværende. Det bedste vilde have været, om Ministeriet Estrup, der havde forkludret det hele, ogsaa havde sørget for at faa bragt Orden i Tingene igen, inden det gik sin Vej. Da dette ikke skete, havde Opgaven ligget nær for det følgende Ministerium. Men i Stedet for at tage Forfatningsspørgsmaalet op, foretrak Ministeriets Chef at fremkomme med en rent personlig Udtalelse om, hvad han vilde gøre eller ikke vilde gøre, medens han samtidigt udtrykkeligt fremhævede, at hans Opfattelse af Forfatningen i øvrigt faldt sammen med den, som Højre har forfægtet i alle Konfliktarene. Nu have vi faaet et tredje Højreministerium, i Spidsen for hvilket der staar en Mand, som har den Fordel, at han personlig ikke har deltaget i det politiske Liv den Gang, Striden stod paa. Han staar for saa vidt personlig frit; han er ikke bunden ved noget Skridt, hvori han tidligere har deltaget. Saa meget mere